

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SMURTINIAIS NUSIKALTIMAIS PADARYTOS ŽALOS KOMPENSAVIMO
ĮSTATYMO NR. X-296 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

1 straipsnis. Lietuvos Respublikos smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymo Nr. X-296 nauja redakcija

Pakeisti Lietuvos Respublikos smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymą Nr. X-296 ir jį išdėstyti taip:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
SMURTINIAIS NUSIKALTIMAIS PADARYTOS ŽALOS KOMPENSAVIMO
ĮSTATYMAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šio įstatymo paskirtis – ginti nuo smurtinių nusikaltimų nukentėjusių asmenų teises ir teisėtus interesus.

2. Šis įstatymas nustato smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimą, Nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondo programos įgyvendinimą, valstybės reikalavimo teisių įgyvendinimą ir bendradarbiavimą su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis narėmis kompensuojant smurtiniais nusikaltimais padarytą žalą. Šis įstatymas nereglamentuoja smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos atlyginimo iš nusikaltimą padariusių asmenų ar už jų veikas atsakingų asmenų.

3. Šiuo įstatymu taip pat siekiama užtikrinti Europos Sąjungos teisės aktų, nurodytų šio įstatymo priede, įgyvendinimą.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondo programos vykdytojas** (toliau – Fondo programos vykdytojas) – Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota (-os) institucija (-os), įgyvendinanti (-ios) Nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondo programą ir atliekanti (-ios) kitas šiame įstatyme nustatytas funkcijas.

2. **Nuo smurtinio nusikaltimo mirusio asmens išlaikytinis** (toliau – išlaikytinis) – asmens, kuriam smurtiniu nusikaltimu buvo atimta gyvybė, mirties dieną išlaikomas arba tą dieną turėjęs teisę gauti iš jo išlaikymą asmuo.

3. **Nuo smurtinio nusikaltimo nukentėjęs asmuo** (toliau – nukentėjęs asmuo) – Lietuvos Respublikos pilietis, kitos Europos Sąjungos valstybės narės pilietis ar jo šeimos narys, kitas Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje teisėtai gyvenantis asmuo ar Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse nurodytais atvejais – kitas asmuo, kuriems padarytas smurtinis nusikaltimas, arba tokio asmens, kurio gyvybė buvo atimta smurtiniu nusikaltimu, sutuoktinis, partneris, vaikas, įvaikis, tėvas, tėvis, motina, įmotė, išlaikytinis, jeigu jie atitinka šioje dalyje išvardytus kriterijus.

4. **Smurtinis nusikaltimas** – Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse nurodyto nusikaltimo sudėties požymių turinti veika, kuria buvo tyčia atimta žmogaus gyvybė, sutrikdyta jo sveikata ar jam sukeltas fizinis skausmas, arba nusikaltimo žmogaus laisvei, seksualinio apsisprendimo laisvei ar noliečiamumui sudėties požymių turinti veika. Smurtinių nusikaltimų sąrašą tvirtina Lietuvos Respublikos teisingumo ministras.

5. **Už žalą atsakingas asmuo** – smurtinį nusikaltimą padaręs asmuo arba smurtinio nusikaltimo padarymu įtariamas ar kaltinamas asmuo, arba asmuo, kuris pagal Lietuvos Respublikos civilinį kodeksą yra atsakingas už žalą padariusio asmens veiksmus.

II SKYRIUS

SMURTINIAIS NUSIKALTIMAIS PADARYTOS ŽALOS KOMPENSAVIMO VALDYMO SISTEMA

3 straipsnis. Smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo valdymo institucijos

Smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimą valdo:

- 1) Vyriausybė;
- 2) Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija;
- 3) Fondo programos vykdytojas.

4 straipsnis. Vyriausybės kompetencija valdant smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimą

Vyriausybė, valdydama smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimą, atlieka šias funkcijas:

- 1) suteikia įgaliojimus Fondo programos vykdytojui;
- 2) kiekvienų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekte numato asignavimus, skirtus smurtiniais nusikaltimais padarytai žalai kompensuoti;
- 3) atlieka kitas šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatytas funkcijas.

5 straipsnis. Teisingumo ministerijos kompetencija valdant smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimą

Teisingumo ministerija, valdydama smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimą, atlieka šias funkcijas:

- 1) teikia Vyriausybei su smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimu susijusių teisės aktų projektus;
- 2) priima šiame įstatyme nurodytus teisės aktus;
- 3) kontroliuoja šio įstatymo ir su juo susijusių teisės aktų įgyvendinimą;
- 4) bendradarbiauja su Europos Komisija ir Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingomis institucijomis smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo srityje;
- 5) siekdama užtikrinti vienodą šio įstatymo taikymą, teikia rekomendacijas ir metodinę pagalbą Fondo programos vykdytojui;
- 6) informuoja gyventojus apie smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo sąlygas ir tvarką;
- 7) atlieka kitas šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatytas funkcijas.

6 straipsnis. Fondo programos vykdytojo kompetencija valdant smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimą

Fondo programos vykdytojas, valdydamas smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimą, atlieka šias funkcijas:

- 1) nagrinėja prašymus ir priima sprendimus dėl smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo;
- 2) administruoja ir vykdo Nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondo programą;
- 3) įgyvendina valstybės reikalavimo teises, nustatytas šio įstatymo 13 straipsnyje;
- 4) vykdo baudžiamojo poveikio priemonę – įmoka į Nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondą;
- 5) informuoja ir konsultuoja gyventojus apie smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo sąlygas ir tvarką;
- 6) atlieka kitas šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatytas funkcijas.

III SKYRIUS

SMURTINIAIS NUSIKALTIMAIS PADARYTOS ŽALOS KOMPENSAVIMAS

7 straipsnis. Asmenys, turintys teisę į smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimą

1. Teisę į smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimą pagal šį įstatymą turi nukentėjęs asmuo.

2. Jeigu nukentėjęs asmuo, pateikęs prašymą kompensuoti smurtiniu nusikaltimu padarytą žalą, miršta, teisę į kompensaciją paveldima Civilinio kodekso nustatyta tvarka. Teisė kreiptis dėl smurtiniu nusikaltimu padarytos žalos kompensavimo pagal šį įstatymą nepaveldima.

8 straipsnis. Smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo sąlygos

Smurtiniais nusikaltimais padaryta žala nukentėjusiam asmeniui kompensuojama, jeigu:

1) vyksta baudžiamasis procesas dėl smurtinio nusikaltimo ir nukentėjęs asmuo yra pripažintas civiliniu ieškovu; arba nustatyta Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 3 straipsnio 1 dalies 3 ar 5 punkte, 3¹ straipsnio 1 dalyje arba 3² straipsnyje nurodyta aplinkybė; arba įsiteisėjusiu teismo sprendimu konstatuota, kad smurtinį nusikaltimą padarė nepakaltinamas, ribotai pakaltinamas asmuo ar asmuo, kuriam po nusikalstamos veikos padarymo sutriko psichika ir dėl to jis negali suvokti savo veiksmų esmės ar jų valdyti; arba įsiteisėjusiu teismo sprendimu konstatuota, kad padarytas smurtinis nusikaltimas ir nukentėjusiam asmeniui yra priteistas turtinės ir (ar) neturtinės žalos atlyginimas;

2) smurtinis nusikaltimas padarytas Lietuvos Respublikos teritorijoje arba laive ar orlaivyje su Lietuvos valstybės vėliava ar skiriamaisiais ženklais;

3) prašymas kompensuoti smurtiniu nusikaltimu padarytą žalą pateiktas ne vėliau kaip per 5 metus nuo smurtinio nusikaltimo padarymo, išskyrus atvejus, kai teismas priima sprendimą šį terminą pratęsti Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

9 straipsnis. Prašymas kompensuoti smurtiniu nusikaltimu padarytą žalą

1. Prašymas kompensuoti smurtiniu nusikaltimu padarytą žalą ir šio įstatymo 8 straipsnyje nurodytas sąlygas patvirtinantys dokumentai pateikiami teisingumo ministro nustatyta tvarka.

2. Pavyzdinę prašymo kompensuoti smurtiniais nusikaltimais padarytą žalą formą ir kartu su prašymu pateikiamų dokumentų sąrašą tvirtina teisingumo ministras.

10 straipsnis. Prašymų kompensuoti smurtiniais nusikaltimais padarytą žalą nagrinėjimas

1. Prašymus kompensuoti smurtiniais nusikaltimais padarytą žalą nagrinėja ir sprendimus dėl smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo priima Fondo programos vykdytojas teisingumo ministro nustatyta tvarka.

2. Fondo programos vykdytojas, siekdamas priimti sprendimus dėl smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo, turi teisę tvarkyti šiuos nukentėjusio asmens ir už žalą atsakingo asmens duomenis: asmens vardą, pavardę, gimimo datą, asmens kodą, pilietybę, gyvenamąją vietą, giminystės ryšį, kontaktinius duomenis, mokėjimo sąskaitos rekvizitus, informaciją apie padarytą smurtinį nusikaltimą, informaciją apie asmens teistumą ir kitą informaciją, reikalingą nustatyti, ar egzistuoja šiame įstatyme nustatytos smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo sąlygos.

3. Fondo programos vykdytojas turi teisę neatlygintinai gauti iš teismo, prokuratūros, ikiteisminio tyrimo įstaigų, kitų valstybės ir savivaldybių institucijų, užsienio valstybių kompetentingų institucijų ar kitų asmenų sprendimams dėl smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo priimti įgyvendinti reikalingą informaciją, nurodytą šio straipsnio 2 dalyje, ir ją patvirtinančius dokumentus. Šioje dalyje nurodyti subjektai prašomą informaciją ir ją patvirtinančius dokumentus privalo pateikti per Fondo programos vykdytojo nurodytą terminą, kuris negali būti

trumpesnis nei 5 darbo dienos. Gautus asmens duomenis Fondo programos vykdytojas saugo 10 metų ir naikina pasibaigus nustatytam saugojimo terminui.

4. Motyvuotas sprendimas dėl smurtiniu nusikaltimu padarytos žalos kompensavimo priimamas ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo prašymo kompensuoti smurtiniu nusikaltimu padarytą žalą ir visų šio įstatymo 8 straipsnyje nurodytas sąlygas patvirtinančių dokumentų gavimo dienos.

5. Sprendimai dėl smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo gali būti skundžiami Vilniaus apygardos administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

11 straipsnis. Smurtiniu nusikaltimu padarytos žalos kompensacijos dydis

1. Nukentėjusiam asmeniui mokamos vienkartinės smurtiniu nusikaltimu padarytos žalos kompensacijos (toliau – kompensacija) dydis, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje nurodytus atvejus, sudaro:

1) 110 bazinių socialinių išmokų (toliau – BSI), jeigu smurtiniu nusikaltimu atimta žmogaus gyvybė;

2) 90 BSI, jeigu smurtiniu nusikaltimu sunkiai sutrikdyta žmogaus sveikata;

3) 70 BSI, jeigu smurtiniu nusikaltimu nesunkiai sutrikdyta žmogaus sveikata arba buvo padaryta apysunkio, sunkaus ar labai sunkaus nusikaltimo žmogaus laisvei, seksualinio apsisprendimo laisvei ar neliečiamumui sudėties požymių turinti veika;

4) 35 BSI, jeigu padarytas kitas, nei nurodyta šios dalies 1–3 punktuose, smurtinis nusikaltimas.

2. Mokamos kompensacijos dydis negali viršyti nukentėjusio asmens civiliniame ieškinyje baudžiamojoje byloje prašomos priteisti ar įsiteisėjusio teismo sprendimu priteistos žalos dydžio.

3. Jeigu nukentėjusiam asmeniui žala padaryta keliais smurtiniais nusikaltimais, kurie sudaro idealiąją nusikaltimų sutaptį, žala kompensuojama neviršijant šio straipsnio 1 dalyje nustatyto dydžio dėl sunkiausio iš šių nusikaltimų.

4. Jeigu tuo pačiu smurtiniu nusikaltimu žala buvo padaryta keliems nukentėjusiems asmenims, kiekvienam iš jų mokama šiame straipsnyje nustatyto dydžio kompensacija.

12 straipsnis. Informavimas apie priimtą sprendimą dėl smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo

1. Sprendimas dėl smurtiniu nusikaltimu padarytos žalos kompensavimo išsiunčiamas nukentėjusiam asmeniui ar jo atstovui ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo.

2. Jeigu baudžiamasis procesas dėl smurtinio nusikaltimo nėra pasibaigęs, sprendimo dėl smurtiniu nusikaltimu padarytos žalos kompensavimo kopija išsiunčiama ikiteisminio tyrimo pareigūnui, prokurorui ar teismui, kurio žinioje yra byla. Ikiteisminio tyrimo pareigūnas, prokuroras ar teismas, kuriam buvo išsiųstas sprendimo dėl smurtiniu nusikaltimu padarytos žalos kompensavimo nuorašas, privalo pagal kompetenciją informuoti Fondo programos vykdytoją apie nusikalstamos veikos kvalifikavimo pakeitimą, ikiteisminio tyrimo nutraukimą, baudžiamosios bylos perdavimą teismui ar įsiteisėjusio teismo nuosprendžio (nutarties) priėmimą ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo tam tikro procesinio sprendimo priėmimo.

3. Apie sprendimą dėl smurtiniu nusikaltimu padarytos žalos kompensavimo taip pat informuojamas už žalą atsakingas asmuo, jeigu jis yra nustatytas, siekiant įgyvendinti valstybės reikalavimo teises, nustatytas šio įstatymo 13 straipsnyje.

IV SKYRIUS VALSTYBĖS REIKALAVIMO TEISĖS

13 straipsnis. Valstybės reikalavimo teisės

1. Pagal šį įstatymą kompensavus smurtiniu nusikaltimu padarytą žalą, valstybė, atstovaujama Fondo programos vykdytojo, įgyja regreso (atgręžtinio reikalavimo) teisę iš už žalą atsakingo asmens,

jeigu šis nustatytas, išreikalauti išmokėtas sumas, kuriomis nukentėjusiam asmeniui valstybė kompensavo už žalą atsakingo asmens smurtiniu nusikaltimu padarytą žalą.

2. Valstybė, atstovaujama Fondo programos vykdytojo, turi teisę iš nukentėjusių asmenų, kuriems pagal šį įstatymą buvo kompensuota smurtiniais nusikaltimais padaryta žala, išreikalauti jiems sumokėtas kompensacijas, jeigu paaiškėja, kad nukentėjęs asmuo neturėjo teisės į žalos kompensavimą, arba įsiteisėjusiu teismo, prokuroro ar ikiteisminio tyrimo pareigūno procesiniu sprendimu konstatuojama, kad nebuvo padarytas smurtinis nusikaltimas.

14 straipsnis. Valstybės reikalavimo teisių įgyvendinimo būdai

1. Fondo programos vykdytojas valstybės reikalavimo teises gali įgyvendinti:

1) pareikšdamas civilinį ieškinį baudžiamajame procese;
2) kreipdamasis į teismą dėl išmokėtos kompensacijos priteisimo Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka;

3) priimdamas sprendimą dėl valstybės reikalavimo teisių įgyvendinimo, kuris kartu yra ir vykdomasis dokumentas, vykdomas Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka;

4) perimdamas išieškotojo teises vykdymo procese Civilinio proceso kodekso 596 straipsnio pagrindu;

5) įskaitydamas priešpriešinį piniginių reikalavimų valstybei Civilinio kodekso šeštosios knygos IX skyriaus antrojo skirsnio nustatytu pagrindu;

6) sudarydamas susitarimą su už žalą atsakingu asmeniu dėl kompensuotos sumos grąžinimo.

2. Konkretų valstybės reikalavimo teisių įgyvendinimo būdą kiekvienu atveju parenka Fondo programos vykdytojas, užtikrindamas, kad valstybės reikalavimo teisės būtų įgyvendintos per kuo trumpesnę laiką ir kuo ekonomiškiau.

3. Fondo programos vykdytojas, siekdamas įgyvendinti šio straipsnio 1 ir 2 dalyje nustatytas valstybės reikalavimo teises, turi teisę tvarkyti šiuos nukentėjusio asmens ir už žalą atsakingo asmens duomenis: asmens vardą, pavardę, gimimo datą, asmens kodą, pilietybę, gyvenamąją vietą, giminystės ryšį, laisvės atėmimo bausmės vykdymo vietą, kontaktinius duomenis, mokėjimo sąskaitos rekvizitus, informaciją apie padarytą smurtinį nusikaltimą, informaciją apie dėl asmens priimtus sprendimus baudžiamosiose ir civilinėse bylose, susijusiose su smurtinio nusikaltimo padarymu ar juo padarytos žalos atlyginimu, informaciją apie asmens teistumą ir kitą informaciją, reikalingą šio įstatymo 13 straipsnyje nustatytoms valstybės reikalavimo teisėms įgyvendinti. Gautus asmens duomenis Fondo programos vykdytojas saugos 10 metų ir naikina pasibaigus nustatytam saugojimo terminui.

4. Valstybės reikalavimo teisės įgyvendinimo tvarkos aprašą tvirtina teisingumo ministras.

5. Šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodyti sprendimai gali būti skundžiami Vilniaus apygardos administraciniam teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka. Jų apskundimas nesustabdo valstybės reikalavimo teisių įgyvendinimo proceso.

V SKYRIUS

NUKENTĖJUSIŲ NUO NUSIKALTIMŲ ASMENŲ FONDO PROGRAMA

15 straipsnis. Nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondo programa ir jos lėšos

1. Nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondo programos (toliau – programa) tikslas – užtikrinti smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimą pagal šį įstatymą.

2. Programos lėšas sudaro:

1) teismo paskirtos baudžiamojo poveikio priemonės – įmokos į Nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondą;

2) pagal šį įstatymą išieškotos lėšos;

3) valstybės biudžeto asignavimai;

4) kitos teisėtai gautos lėšos.

3. Metams pasibaigus, nepanaudotos programos lėšos, išskyrus nurodytas šio straipsnio 2 dalies 3 punkte, naudojamos kitais metais.

16 straipsnis. Kompensacijos už smurtiniais nusikaltimais padarytą žalą mokėjimas

1. Pagal šį įstatymą priimtus sprendimus dėl smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo vykdo Fondo programos vykdytojas iš programos lėšų.
2. Sprendimai dėl smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įvykdomi ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo sprendimo priėmimo dienos.
3. Vykdamas sprendimus dėl smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo, kompensacija perdedama į nukentėjusio asmens ar jo atstovo mokėjimo sąskaitą.
4. Sprendime dėl smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo nurodyto dydžio žala laikoma atlyginta nuo jos išmokėjimo nukentėjusiam asmeniui ar jo atstovui. Žalos kompensavimas pagal šį įstatymą neatleidžia už žalą atsakingo asmens nuo pareigos atlyginti likusią smurtiniu nusikaltimu padarytą žalą nukentėjusiam asmeniui.

17 straipsnis. Baudžiamojo poveikio priemonės – įmokos į Nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondą vykdymas

1. Teismas įsiteisėjusių nuosprendžių paskirti baudžiamojo poveikio priemonę – įmoką į Nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondą – nuorašus išsiunčia Fondo programos vykdytojui.
2. Fondo programos vykdytojas yra baudžiamojo poveikio priemonę – įmoką į Nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondą – vykdanči institucija. Jeigu kaltininkas teismo nustatytu laiku nesumokėjo visos įmokos, ši institucija kreipiasi į pirmosios instancijos teismą, kurio žinioje yra byla, su prašymu išduoti vykdomąjį raštą ir pateikia jį vykdyti antstoliui. Baudžiamojo kodekso 74 straipsnio 2 dalyje nustatytais atvejais Fondo programos vykdytojas, gavęs iš antstolio, vykdančio įmokos į Nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondą išieškojimą, informaciją apie asmens vengimą įvykdyti jam paskirtą baudžiamojo poveikio priemonę, nedelsdamas kreipiasi į ikiteisminio tyrimo įstaigą su prašymu pradėti baudžiamąjį procesą pagal Baudžiamojo kodekso 243 straipsnį.

18 straipsnis. Visuomenės informavimas apie smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimą

Informaciją apie smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo sąlygas ir tvarką Vyriausybės nustatyta tvarka skelbia Teisingumo ministerija ir Fondo programos vykdytojas savo interneto svetainėse.

VI SKYRIUS

BENDRADARBIAVIMAS SU EUROPOS SĄJUNGOS VALSTYBĖMIS NARĖMIS KOMPENSUOJANT SMURTINIAIS NUSIKALTIMAIS PADARYTĄ ŽALĄ

19 straipsnis. Lietuvos Respublikos kompetentingos institucijos, bendradarbiaujančios su Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingomis institucijomis

1. Teisingumo ministerija bendradarbiauja su Europos Komisija ir Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingomis institucijomis, siekdama užtikrinti Europos Sąjungos teisės aktų, nurodytų šio įstatymo priede, tinkamą įgyvendinimą.
2. Teisingumo ministerija yra įgaliota siųsti Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingoms institucijoms nukentėjusių asmenų prašymus kompensuoti smurtiniais nusikaltimais, padarytais kitos Europos Sąjungos valstybės narės teritorijoje, padarytą žalą. Teisingumo ministerija, vykdydama šią funkciją, turi teisę tvarkyti šiuos nukentėjusio asmens ir už žalą atsakingo asmens duomenis: asmens vardą, pavardę, gimimo datą, asmens kodą, pilietybę, gyvenamąją vietą, giminystės ryšį, kontaktinius duomenis ir kitus asmens duomenis, kurie pagal Europos Sąjungos valstybių narių teisės aktus yra būtini siekiant priimti sprendimą dėl smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo. Gautus asmens duomenis Teisingumo ministerija saugo 10 metų ir naikina pasibaigus nustatytam saugojimo terminui.

3. Europos Sąjungos valstybėse narėse gyvenančių nukentėjusių asmenų prašymai kompensuoti smurtiniais nusikaltimais, padarytais Lietuvos Respublikos teritorijoje, padarytą žalą nagrinėjami ir sprendimai priimami šio įstatymo III skyriuje nustatyta tvarka.

20 straipsnis. Bendradarbiavimas kompensuojant smurtiniais nusikaltimais, padarytais Lietuvos Respublikos teritorijoje, padarytą žalą

1. Nukentėję asmenys turi teisę Teisingumo ministerijai pateikti prašymus kompensuoti smurtiniais nusikaltimais padarytą žalą (toliau – prašymas) Europos Sąjungos valstybės narės, kurioje jie teisėtai gyvena, kompetentingai institucijai arba tiesiogiai Teisingumo ministerijai.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti dokumentai turi būti išversti į lietuvių kalbą arba kitą kalbą, kurią Lietuvos Respublika Europos Komisijai yra nurodžiusi kaip jai priimtina kalbą. Šie dokumentai neturi būti legalizuoti ar patvirtinti pažyma (*Apostille*).

3. Teisingumo ministerija, iš Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingos institucijos gavusi prašymą, privalo ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos jį persiųsti Fondo programos vykdytojiui, o Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingai institucijai ir prašymą pateikusiam asmeniui pateikti šiuos duomenis:

- 1) instituciją, atsakingą už prašymo nagrinėjimą;
- 2) prašymo gavimo patvirtinimą;
- 3) jei įmanoma, nurodyti, per kiek laiko bus priimtas sprendimas dėl smurtiniu nusikaltimu padarytos žalos kompensavimo;
- 4) nurodyti pateikti trūkstantis dokumentus ar informaciją, kurių reikia prašymui nagrinėti, jei pateikti ne visi reikalingi dokumentai.

4. Sprendimas dėl smurtiniu nusikaltimu padarytos žalos kompensavimo nukentėjusiam asmeniui ir kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingai institucijai nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo jo priėmimo, išsiunčiamas pagal Europos Komisijos nustatytas formas.

21 straipsnis. Bendradarbiavimas kompensuojant smurtiniais nusikaltimais, padarytais kitos Europos Sąjungos valstybės narės teritorijoje, padarytą žalą

1. Nukentėję asmenys, kuriems žala buvo padaryta smurtiniu nusikaltimu, padarytu kitos Europos Sąjungos valstybės narės teritorijoje, turi teisę pateikti prašymą kompensuoti smurtiniu nusikaltimu padarytą žalą tiesiogiai tos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingai institucijai arba Teisingumo ministerijai.

2. Prašymas turi būti išverstas į kitos Europos Sąjungos valstybės narės oficialią kalbą arba vieną iš jos oficialių kalbų, kuri atitinka vieną iš Europos Sąjungos institucijų kalbų, ar kitą kalbą, kurią ta Europos Sąjungos valstybė narė yra nurodžiusi Europos Komisijai kaip jai priimtina kalbą. Nukentėjusiam asmeniui negalint pateikti prašymo vertimo, vertimą atlieka Teisingumo ministerija.

3. Teisingumo ministerija nukentėjusių asmenų prašymu suteikia jiems informaciją apie kitų Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingų institucijų nustatytas smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo sąlygas ir tvarką.

4. Teisingumo ministerija nukentėjusių asmenų prašymu teikia jiems pagalbą pateikdama Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingoms institucijoms prašymą kompensuoti smurtiniais nusikaltimais padarytą žalą ir kitus reikalingus dokumentus. Teisingumo ministerija šių dokumentų pagrįstumo nevertina.

5. Teisingumo ministerija privalo ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo gavimo Teisingumo ministerijoje dienos persiųsti kitų Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingoms institucijoms prašymą kompensuoti smurtiniais nusikaltimais padarytą žalą ir kitus reikalingus dokumentus. Šie prašymai siunčiami pagal Europos Komisijos nustatytas formas.

6. Teisingumo ministerija padeda pateikti Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingoms institucijoms reikalingą papildomą informaciją ir nukentėjusio asmens prašymu

tiesiogiai ją persiunčia kartu su siunčiamų dokumentų sąrašu ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo gavimo Teisingumo ministerijoje dienos.

7. Teisingumo ministerija šiame straipsnyje nurodytus veiksmus atlieka neatlygintinai.

Lietuvos Respublikos
smurtiniais nusikaltimais padarytos
žalos kompensavimo įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

2004 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyva 2004/80/EB dėl kompensacijos nusikaltimų aukoms (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 19 skyrius, 7 tomas, p. 65).“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, taikymas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 4 dalį, įsigalioja 2021 m. sausio 1 d.
2. Šio įstatymo nuostatos taikomos kompensuojant žalą, atsiradusią dėl po šio įstatymo įsigaliojimo padarytų smurtinių nusikaltimų.
3. Prašymai dėl iki šio įstatymo įsigaliojimo padarytais smurtiniais nusikaltimais atsiradusios žalos kompensavimo nagrinėjami ir sprendimai dėl smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo priimami pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo nustatytą tvarką.
4. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, jos įgaliota institucija ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministras iki 2020 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Dokumentų valdymo skyriaus
vyriausioji specialistė

Monika Rutkauskienė

2019-02-11

Teisinio atstovavimo skyriaus vedėja

Julija Petraitienė-Brazdeuskienė

2019 02 11

Teisingumo ministras

Elvinas Jankevičius

2019 03 04